

Warszawa, 30 grudnia 2009 r.

Informacja o wysokości zmodyfikowanego minimum socjalnego we wrześniu 2009 r.

W niniejszej informacji przedstawiamy **szacunki zmodyfikowanych koszyków** w warunkach, jakie panowały w miesiącu **wrześniu 2009 r.**

Obliczenia oparto na podstawie notowań wybranych cen dóbr i usług konsumpcyjnych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny. Gdy brakowało informacji o cenach niektórych towarów (np. wskutek zmiany reprezentant towarów w GUS), szacunki oparto na podstawie wiedzy eksperckiej i rozeznania rynku. Niekiedy szacunki cenowe dla danego produktu oparto na cenie z poprzedniego okresu oraz odpowiedniego indeksu cen (GUS 2009).

W miesiącu wrześniu mamy do czynienia ze zniżką wartości minimum. Dla osoby samotnie gospodarującej w wieku produkcyjnym wartość minimum socjalnego wyniosła **881,24 zł** (w czerwcu było to 900,20 zł). Dla gospodarstw emeryckich wartość minimum obniżyła się; dla osób samotnych było to **892,03 zł** (o 2,1% mniej niż w czerwcu), zaś w gospodarstwie 2-osobowym **1 458,31 zł** (-2, 5% w stosunku do wartości z czerwca). Dla rodziny z dwojgiem dzieci na utrzymaniu wartość minimum również spadła (we wrześniu wyniosła ona **2 808, 61 zł**, wobec 2 872,90 zł z czerwca).

Tabela 1. Zmodyfikowane minimum socjalne – wrzesień 2009 r., w zł.

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K +DM	M+K +DS	M+K+ DM+DS	M+K+ DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	211,47	422,95	598,88	643,67	819,60	1 040,33	206,16	412,32
Mieszkanie	327,57	468,06	635,34	635,34	804,09	973,21	327,57	468,06
Edukacja	12,55	25,10	134,58	114,16	223,64	325,25	0,00	0,00
Kultura i rekreacja	91,84	107,71	132,09	139,68	164,06	196,02	79,82	105,22
Odzież i obuwie	38,39	76,77	114,91	114,20	152,34	189,77	30,11	60,23
Ochrona zdrowia	34,63	66,15	84,94	86,21	105,00	125,06	67,16	131,20
Higiena osobista	26,15	50,62	62,19	74,08	86,16	109,71	21,96	42,26
Transport i łączność	73,37	140,23	303,41	319,97	319,97	336,53	93,17	143,63
Pozostałe wydatki	65,28	95,03	123,98	127,64	133,74	131,84	66,08	95,40
Razem	881,24	1 452,62	2 190,33	2 254,95	2 808,61	3 427,73	892,03	1 458,31
- na 1 osobę	881,24	726,31	730,11	751,65	702,15	685,55	892,03	729,15

Źródło: Obliczenia IPiSS na podstawie danych Departamentu Statystyki Społecznej GUS.

Rok temu –w pierwszym roku obecnego kryzysu– wartość minimum socjalnego w miesiącu wrześniu spadła dość znacząco. Dla gospodarstwa czteroosobowego, w porównaniu z danymi poprzedniego okresu (czerwiec 2008 r.) spadek wartości minimum wynosił wówczas -2,5%. W 2009 r. zaobserwowano podobne tendencje – po marcowej wyższej wartości koszyka (wynikającej głównie z sezonowego wzrostu cen artykułów żywnościowych), a następnie po częściowej korekcie (czyli lekkiej niższej wartości koszyka w miesiącu czerwcu), we wrześniu następuje kolejny spadek wartości koszyka. Ma on także charakter sezonowy – wartość minimum spada głównie w wyniku spadku cen na artykuły żywnościowe.

Głównym czynnikiem niższej wartości całego koszyka są dużo tańsze artykuły żywnościowe. Wartość koszyka żywnościowego spadła o ponad 9%, podczas gdy ogólny indeks cen dla żywności publikowany w GUS – tylko o 3,2%. Najniższą dynamikę w koszyku żywnościowym minimum socjalnego wykazywały warzywa i owoce (76,8% w relacji do wartości z czerwca). W analogicznym okresie, wskaźniki cen udostępnione przez GUS także są niskie: dla warzyw było to 75,8% a dla owoców 85,4%. Udział warzyw i owoców w koszyku żywnościowym minimum (we wrześniu podgrupa ta stanowiła 25,8%) sprawił, że spadek wartości tej podgrupy znacząco wpłynął na niską dynamikę wydatków na żywność.

Informacje o spadku wartości koszyka żywnościowego minimum socjalnego zdają się kontrastować z wyceną koszyka żywnościowego „Rzeczpospolitej” (por. Mazurkiewicz 2009). Należy jednak mieć na względzie, że koszyk „Rzeczpospolitej” obejmuje zaledwie 20 produktów spożywczych (wobec ponad 90 produktów w koszyku minimum). Ponadto w koszyku „Rz” brak warzyw i owoców, są natomiast – nie brane pod uwagę w koszyku minimum – artykuły alkoholowe.

Uaktualniona wartość koszyka minimum socjalnego przyniosła nowy, zmieniony obraz jego struktury (Tabela 4).

Tabela 4. Struktura zmodyfikowanego minimum socjalnego (wrzesień 2009 r., w %).

Wyszczególnienie	Gospodarstwa pracownicze						Gospodarstwa emeryckie	
	1-osobowe	2-osobowe	3-osobowe	3-osobowe	4-osobowe	5-osobowe	1-osobowe	2-osobowe
	M+K/2	M+K	M+K +DM	M+K +DS	M+K+ DM+DS	M+K+ DM+2xDS	M+K/2	M+K
Żywność	24,0	29,1	27,3	28,5	29,2	30,4	23,1	28,3
Mieszkanie	37,2	32,2	29,0	28,2	28,6	28,4	36,7	32,1
Edukacja	1,4	1,7	6,1	5,1	8,0	9,5	0,0	0,0
Kultura i rekreacja	10,4	7,4	6,0	6,2	5,8	5,7	8,9	7,2
Odzież i obuwie	4,4	5,3	5,2	5,1	5,4	5,5	3,4	4,1
Ochrona zdrowia	3,9	4,6	3,9	3,8	3,7	3,6	7,5	9,0
Higiena osobista	3,0	3,5	2,8	3,3	3,1	3,2	2,5	2,9
Transport i łączność	8,3	9,7	13,9	14,2	11,4	9,8	10,4	9,8
Pozostałe wydatki	7,4	6,5	5,7	5,7	4,8	3,8	7,4	6,5
Razem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Obliczenia IPiSS na podstawie danych Departamentu Statystyki Społecznej GUS.

Literatura:

- Biały A., Kruk M. (2009), *Odświeżona lista GUS*, Rzeczpospolita, 30.03.2009, B7.
- GUS (2009): *Biuletyn Statystyczny*, Nr 10 (październik), GUS, Warszawa.
- Drewnowska B. (2008), *Żywność stanie o kilka procent*, Rzeczpospolita, 29.12.2008, B5.
- Mazurkiewicz P., Drewnowska B. (2008), *Koszyk „Rz”: gdzie najtaniej*, Rzeczpospolita, 30.12.2008, B1.
- Mazurkiewicz P., Drewnowska B. (2009), *Koszyk „Rz”: ceny spadają*, Rzeczpospolita, 30.03.2009, B1.
- Mazurkiewicz P. (2009), *Koszyk „Rz”: Ceny znów idą w górę*, Rzeczpospolita, 28.09.2009, B1.

Opracował: dr Piotr Kurowski